

Barbara Płachtowa, Irena Jarzębska, Agnieszka Kruk

Żarnowiec (Nadole, Czymanowo, Kolkowo), pow. Wejherowo

Informator Archeologiczny : badania 8, 115-116

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

dokonywanych przy okazji prac budowlanych i gospodarczych, na obszarze sąsiadującym z terenem objętym badaniami w latach 1963-1965. W czasie trwania poprzednich sezonów badawczych odkryto 23 groby kultury grobów kloszowych oraz kilka jam neolitycznych. Teren stanowiska znajduje się częściowo pod zabudową oraz pod uprawą, dokonywane są również wykopy dla celów gospodarczych.

Skoncentrowano się w centralnym i wschodnim rejonie stanowiska 1, sytuując wykopy biegnące trzema pasami szerokości 5 m z kierunku północnego na południe, łącznie objęły obszar o powierzchni 187 m². Odkryto 2 jamy neolityczne, wkopane w margłowy całec, występujący we wschodniej partii stanowiska oraz 2 jamowe groby kultury grobów kloszowych, zlokalizowano również 2 zniszczone groby kloszowe, w obstawie kamiennej, przy czym udało się pozyskać inwentarz jednego z nich.

Stan zagrożenia stanowiska wskazuje na potrzebę kontynuacji prac badawczych.

ŻARNOWIEC
NA DOLE, CZYMANOWO, KOLKOWO/
pow. Wejherowo

Pracownia Archeologiczno-
Konservatorska RP. PKZ
Oddział w Warszawie

Badania prowadziły mgr Barbara Plachtowa, mgr Irena Jarzębska, mgr Agnieszka Kruk. Finansowała Dyrekcja Elektrowni Wodnej "Żarnowiec"/w budowie/. Drugi sezon badań. Osadnictwo od okresu lateńskiego do wczesnego średniowiecza.

Na terenie budowy elektrowni wodnej "Żarnowiec" prowadzono dwójaki rodzaj działalności archeologicznej:

1. stacjonarne badania archeologiczne będące kontynuacją ubiegłorocznych,
2. nadzory ciągłe nad wszystkimi pracami ziemnymi.

Ad 1

Badania prowadzono obok wykopów z roku 1973, położonych po obu stronach drogi z Czymanowa do Nadola /teren budowy hotelu robotniczego/. Przebadano obszar o powierzchni 690 m². Odkryto 28 obiektów w tym: 3 paleniska, wypełnione czarno-brunatną ziemią, przepalonymi kamieniami, węglami drzewnymi oraz fragmentami ceramiki, jedną półziemiankę /obiekt nr 6/ z paleniskiem w części przydennej o miąższości 1 m, wypełnioną ciemno-brunatną ziemią z bardzo dużą ilością dużych fragmentów ceramiki, w większości wtórnie przepalonych. Nad paleniskiem odkryto przepalone ziarna zbóż /pszenica i proso ?/. Pozostałe obiekty to jamy z zawartością ciemnej, często przepalonej ziemi z grudkami polepy, zawierające niekiedy ułamki ceramiki.

Wszystkie obiekty datowane wstępnie na przełom okresu lateńskiego i wpływów rzymskich.

Ad 2

Tereny byłych wsi: Nadole, Czymanowo, Kolkowo.

a/ Wzdłuż drogi Nadole-Czymanowo odkryto ślady 35 palenisk, wypełnionych czarno-brunatną ziemią i przepalonymi kamieniami. Ponadto natrafiono na 6 półziemianek z ciemno-brunatną ziemią, grudkami polepy glinianej, węglami drzewnymi i fragmentami ceramiki. Pochodziły one prawdopodobnie z okresu wpływów rzymskich.

Odkryto także 13 jam, które zawierały ceramikę przemieszaną z węglami drzewnymi i spalenizną, bądź tylko ciemną ziemią z węglami drzewnymi i grudkami polepy. Ceramika pochodzi głównie z przełomu okresu lateńskiego i okresu wpływów rzymskich. Nieliczne tylko fragmenty datowane są na okres wczesnośredniowieczny.

b/ Nadole - teren nad jeziorem.

Odkryto 8 pieców garncarskich. Jak się wydaje pochodzą one z pierwszej fazy okresu wpływów rzymskich. Część z nich obłożona była kamieniami, w części zaś polepa w partiach zewnętrznych nosiła ślady drewna. Piec nr 2 przylegał bezpośrednio do półziemianki. Piec nr 6 zawierał bardzo liczne fragmenty naczyń glinianych oraz wyjątkowo duże fragmenty polepy z wyraźnymi odciskami drewna.

c/ Nadole - teren budowy hotelu robotniczego.

Odsłonięto 4 groby jamowe - ciałopalne, które zawierały bardzo nieliczne przepalone kości ludzkie oraz ułamki ceramiki późno lateńskiej lub z okresu wpływów rzymskich.

d/ Kolkowo - teren budowy zbiornika górnego.

Natrafiono na ślady licznych palenisk /39/, wypełnionych ciemno-brunatną ziemią, ze spalenizną, węglami drzewnymi i przepalonymi kamieniami. Palenisko nr 29 zawierało duże ilości fragmentów naczyń glinianych oraz nóż i sprzączkę od pasa. Palenisko wstępnie datowane na XIII w.

Ponadto odkryto tu 6 pieców garncarskich. Jeden z nich zawierał duże ilości ułamków ceramiki. Wyeksplorowano także 2 jamy wypełnione ciemno-brunatną ziemią z węglami drzewnymi i dużą ilością fragmentów naczyń glinianych pochodzących z przełomu okresu lateńskiego i wpływów rzymskich.

Odkryto również 2 groby jamowe, które zawierały nieliczne przepalone kości ludzkie oraz fragmenty naczyń glinianych. Groby wstępnie datowane na VIII w.n.e.